

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 3Nt/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922010121
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7922010121.4

Uznesenie

Okresný súd Trebišov, v senáte zloženom z predsedu senátu A. B. C. a z prísediacich A. D. E. a B. F., vo veci návrhu odsúdeného G. H. na obnovu konania vedeného Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 3T/55/2019, na verejnom zasadnutí 15.6.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku súd z a m i e t a návrh odsúdeného G. H. I. J. D. K. L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, N., t.č. v ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová, na povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 3T/55/2019.

odôvodnenie:

Podaním doručeným Okresnému súdu Trebišov (ďalej aj „okresný súd“) 14.3.2022, sa odsúdený G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, N., t.č. v ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová (ďalej aj „odsúdený“) domáhal obnovy konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 3T/55/2019.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3T/55/2019 vyplýva, že odsúdený bol v označenom konaní rozsudkom z 28.11.2019 uznaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona a z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona. Zločinu sexuálneho zneužívania (ktorého sa týka návrh odsúdeného na obnovu konania) sa odsúdený podľa rozsudku dopustil tým, že

- v presne nezistený deň v mesiaci september roku 2018 na ulici Záhradnej v byte č. 2205/30 v meste Trebišov vykonal pohlavný styk s mal. O. F., nar. X.X.XXXX, a to aj napriek tomu, že mal vedomosť o veku maloletej, teda, že tá v čase súlože ešte nedovršila 15. rok veku svojho života.

Označeným rozsudkom z 28.11.2019 bol odsúdenému podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, § 201 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 5 Tr. zákona a § 39 ods. 4 Tr. zákona per analogiam uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3T/55/2019 tiež vyplýva, že odsúdený v procesnom postavení obžalovaného na hlavnom pojednávaní 28.11.2019 po prednesení obžaloby (po spojení vecí obsahujúcej dva skutky žalované ako zločin sexuálneho zneužívania a prečin krádeže) a po riadnom zákonnom poučení vyhlásil, že je vinný zo spáchania oboch skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu a následne kladne odpovedal na všetky zákonom ustanovené otázky. Súd vyhlásenie odsúdeného o jeho vine prijal, vykonal dokazovanie súvisiace s výrokmí o treste a o náhrade škody a vyhlásil odsudzujúci rozsudok.

Odsúdený svoj návrh na obnovu konania odôvodnil tým, že v pôvodnom konaní neboli vypočutí ním označení svedkovia, ktorí by vypovedali v jeho prospech. Prostredníctvom ustanoveného obhajcu odsúdený návrh doplnil v tom zmysle, že k zločinu sexuálneho zneužívania sa priznal preto, lebo mu to poradil vyšetrovateľ s tým, že v takom prípade mu bude uložený podmienený trest a nepôjde do

väzenia. Na hlavnom pojednávaní mu sudca oznámil, že mu hrozí až 12 rokov odňatia slobody s tým, že v prípade vyhlásenia o vine mu môže byť trest znížený. To bol jediný dôvod, prečo odsúdený na hlavnom pojednávaní (aj) vo vzťahu k zločinu sexuálneho zneužívania urobil vyhlásenie o vine a dopovedal kladne na všetky položené otázky, aj napriek tomu, že označeného zločinu sa v skutočnosti nedopustil. Odsúdený prostredníctvom obhajcu ďalej uviedol, že s poškodenou sa zoznámil náhodne, ona mu nedala pokoj, začala za ním chodiť, lebo sa jej páčil (odsúdený v tom čase mal družku J. A., ktorá o obťažovaní odsúdeného zo strany poškodenej vedela, kvôli tomu sa chcela s poškodenou aj pobíť). Svedkovia podľa odsúdeného môžu potvrdiť, že poškodená O. F. vo svojej výpovedi klamala, žila v P. so svojim druhom prezývaným F., ktorý sa mal vrátiť z výkonu trestu, a preto Q. L. (stará matka poškodenej) nahovorila poškodenú, aby odsúdeného udala a klamala a aby sa tak odsúdeného (pred návratom druha poškodenej z výkonu trestu) zbavili. Na verejnom zasadnutí odsúdený prostredníctvom obhajcu doplnil dôvody návrhu na obnovu konania tak, že zo spisu vyplýva, že poškodená v čase skutku trpela ochorením syfilis, a teda ak s ňou odsúdený mal pohlavný styk, zrejme by sa musel týmto ochorením taktiež nakaziť (čo nebolo v pôvodnom konaní preukázané). Odsúdený tiež doplnil, že motívom jeho nepravdivého usvedčovania zo strany poškodenej bola aj jej snaha o získanie finančného odškodnenia ako obeť trestného činu.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Okresný súd návrh odsúdeného na obnovu konania prejednal na verejnom zasadnutí konanom v dňoch 9.3.2023, 4.5.2023 a 15.6.2023 a dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná existencia takých skutočností, ktoré by odôvodňovali povolenie obnovy dotknutého konania.

Poškodená O. F. na verejnom zasadnutí opakovane potvrdila, že s odsúdeným mala v rozhodnom období (v čase skutku) pohlavný styk a že keď o tom vypovedala (aj) v pôvodnom konaní, hovorila pravdu. Tiež uviedla, že v tom čase trpela syfilitickým ochorením, o čom odsúdenému nepovedala, od neho sa nenakazila, keďže odsúdený v čase ich pohlavného styku toto ochorenie nemal, ona sa v tom čase pohlavne stýkala aj s ďalším mužom z Michaloviec. Z výpovede odsúdeného na verejnom zasadnutí, ako aj z vyšetrovacieho spisu z pôvodného konania (zápisnica o výsluchu obvineného) vyplýva, že odsúdený sa o syfilitickom ochorení poškodenej mal dozvedieť od príslušníkov polície v rámci vyšetrovania jeho trestnej činnosti, pričom v prípravnom konaní pri výsluchu 10.4.2019 v tejto súvislosti uviedol, že „okamžite navštívim lekára, aby som náhodou aj ja nemal syfilis“. Na verejnom zasadnutí odsúdený vypovedal, že na predmetnom lekárskom vyšetrení bol, ale „nebol nakazený“, o čom však políciu neinformoval, pretože o tom „nemal papier“. Vzhľadom na uvedené skutočnosti okresný súd dožiadal dermatovenerologickú ambulanciu trebišovskej nemocnice, ktorá v odpovedi zo 17.5.2023, prostredníctvom A. E. I. uviedla, že syfilis je vysoko infekčný vo včasnom štádiu, keď je riziko prenosu vysoké, do 60 %, to je aj prípad (poškodenej) O. F.. Tá v rámci depistáže udala iba jeden sexuálny kontakt, a to G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. (teda odsúdeného), iných sexuálnych partnerov neudala. Konfirmačné testy na syfilis 27.8.2019 u menovaného G. H. syfilis potvrdili, v septembri 2019 mu bola podaná prvá liečebná antisyfilitická kúra cestou kožného stacionára, druhá liečebná kúra bola podaná v januári 2020, následne menovaný putoval do výkonu trestu.

Ako nedôveryhodné sa javia aj vyjadrenia odsúdeného, že on o poškodenú nejaval záujem, to len ona ho v podstate prenasledovala. Odsúdený totiž na verejnom zasadnutí vypovedal aj to, že sa stalo, že po tom, ako poškodenú jeho otec od nich „vyhodil“, odsúdený ju vzal späť a až ráno ju odniesol domov do P. (s tým, že poškodená ale spala v inej miestnosti). Z uvedeného teda vyplýva, že odsúdený sám potvrdzuje, že s poškodenou z vlastnej vôle trávil vo svojej domácnosti (kde ku skutku došlo) určitý čas. Neobstojí ani tvrdenie odsúdeného, že v čase skutku mal družku J. A., a preto o poškodenú nemal záujem, keďže na verejnom zasadnutí vypovedal, že s menovanou sa zoznámil v novembri 2018, pričom zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku vyplýva, že ku skutku došlo v mesiaci september 2018, teda v čase, keď sa so svojou družkou ešte ani nepoznal (pričom s poškodenou sa podľa

jeho výpovede zoznámil bezprostredne po jeho prepustení z výkonu trestu v auguste 2018, pozn.). O nedôveryhodnosti tvrdení odsúdeného svedčí aj to, že neskôr, pri výpovedi otca odsúdeného, L. H., už za svoju družku v rozhodnom čase označil (ďalšiu) ženu, ktorú volali Haňa. Napokon odsúdený priznal to, že s poškodenou trávil čas aj tým, keď vypovedal, že „ona (poškodená) mi dávala fetovať toluén, tak sme spolu chodili po ulici nafetovaní“, čo mali vidieť bratia muža s prezývkou Kanku (údajného druhu poškodenej), kvôli čomu sa mu mali vyhrážať bitkou od Kankua (po jeho návrate z výkonu trestu).

Ani z výpovedí ďalších svedkov vypočutých na návrh odsúdeného nevyplývajú žiadne vo vzťahu k možnej obnove konania relevantné (a jednoznačné) skutočnosti.

Svedok D. D. (syn Q. L.) najskôr vypovedal, že nevie uviesť, aký bol vzťah odsúdeného a poškodenej v čase skutku. Následne na jednej strane uviedol, že poškodená za odsúdeným nechodila a na druhej strane (pri odpovedi na inú otázku), že prišla za odsúdeným nafetovaná asi pred piatimi rokmi, svedok ju vyhodil, odišiel do práce, ale ona tam vraj stále chodila. Svedok tiež uviedol, že keď sa pýtal Q. L., „prečo dala zatvoriť nevinného“, ona mu odpovedala, že „mladá dostala odškodné, ale že ona z toho nič nevidela“. Tiež uviedol, že poškodená mu povedala, „že to ľutuje, že dali zatvoriť nevinného“. Okresný súd k tomu (opätovne) uvádza, že poškodená na verejnom zasadnutí opakovane potvrdila, že mala pohlavný styk s odsúdeným a svedkyňa Q. L. vypovedala, že o odškodnom nič nevie a podľa nej o tom nemôže vedieť ani jej syn D. D., pretože býva inde ako F., a to v Trebišove.

Svedok L. H. (otec odsúdeného) vypovedal, že poškodenú pozná od malička, chodila nafetovaná za jeho synom (odsúdeným), posielali ju však preč, bolo zjavné, že má syfilis (všimol si, že sa škrabe medzi nohami), u nich nespala. Podľa svedka bola poškodená „prespatá“ už v roku 2018, v roku 2019 ju nechal manžel, ktorého volajú Kalo. Osobu s prezývkou Kanku (odlišná od osoby Kalo) pozná, je to „fajter“ poškodenej. Deň pred výsluchom „boli“ za poškodenou, tá sa vyjadrila, že dostala odškodné, ona sa nestará, že svedkov syn je v base, jej matka podľa svedka povedala, „že keby vedela, že zavrú môjho syna, tak ona sama udá ju“. K finančnému odškodneniu sa súd bližšie vyjadrí aj v ďalšej časti odôvodnenia tohto uznesenia, k časti týkajúcej sa matky poškodenej (svedkyňa O. F.) súd poukazuje na to, že tá v rámci výpovede k svojej dcére (poškodenej) uviedla len to, že (pred piatimi rokmi) chodila vonku, svedkyňa o tom ani nevedela, poškodená nemala nikoho, bola chorá na syfilis, avšak nevie, od koho sa nakazila (iné relevantné skutočnosti svedkyňa vo svojej výpovedi neuviedla).

Svedok R. F. (podľa jeho vyjadrenia kamarát odsúdeného, bez príbuzenského pomeru) vypovedal, že poškodená k nim domov zvykla chodiť, „svokor“ ju vyhadzoval, myslí, že tam s nimi vtedy býval aj odsúdený. Tiež uviedol, že odsúdený syfilis nemal, počul, že poškodená áno, muža s prezývkou F. pozná, vie že sa stretával („chodil“) s poškodenou, nevie však, v ktorom období.

Svedkyňa A. H. (nevlastná matka odsúdeného, manželka jeho otca L. H.) vypovedala, že poškodená chodila za odsúdeným k nim domov, ona ju však vyhodila, pretože nechcela, aby mu nejako ublížila. Na doplňujúcu otázku obhajcu svedkyňa uviedla, že jej obava bola spojená s tým, že poškodená „mala málo rokov“ a mohla odsúdeného „udať a ísť do väzenia“. Tiež uviedla, že odsúdený nemal syfilitické ochorenie.

Svedok H. L. (prezývaný F.) vypovedal, že poškodenú pozná, v období septembra 2018 sa s ňou nestretával, pretože od februára 2018 bol 2 roky vo výkone trestu. Svedok poprel, že by niekedy s poškodenou žil, podľa neho ho ona chcela, on ju však nie, pretože „mala málo rokov“ a stopovala – chodila s mužmi, nikdy s ňou nemal pohlavný styk a nikdy nemal syfilis. Tiež uviedol, že nevie o tom, že by sa jeho bratia vyhrážali odsúdenému.

Vo vzťahu k argumentu odsúdeného, že poškodená voči nemu krivo svedčila zo zisťovaných dôvodov, okresný súd uvádza, že z vyžiadaného spisu Ministerstva spravodlivosti SR k tzv. odškodňovaciemu konaniu č. 23728/2020/140 vyplýva, že rozhodnutím ministerstva z 3.3.2021 bolo poškodenej O. F., nar. X.X.XXXX, ako obeti trestného činu, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté tunajším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/55/2019, priznané odškodnenie v sume 4.320 €. Z označeného spisu tiež vyplýva, že nárok poškodenej v úvodnej fáze konania duplicitne uplatňovali (až) dvaja advokáti. Svedok S. F. (starý otec poškodenej) pritom vypovedal, že ohľadne odškodnenia za jej vnučkou pricestoval konkrétny advokát z Košíc a aj pracovníčka (zrejme úradu práce) p. N. aj s písomnými podkladmi. Z priznaného odškodnenia mu bolo na jeho účet vyplatených 2.170 €, ktoré on vybral a vyplatil svoje

dcére O. F. (matke poškodenej), ktorá z nich dala opraviť strechu príbytku a kúpila nábytok (v podstate zhodne ohľadne použitia peňazí vypovedala aj poškodená, pozn.). Z uvedeného teda podľa názoru okresného súdu vyplýva skôr (pravdepodobnejší) záver, že iniciatíva ohľadne uplatnenia nároku na odškodnenie pochádzala od osôb odlišných od poškodenej (resp. jej rodiny), pričom išlo o zákonný nárok spojený s právoplatným odsúdením páchatela za konkrétny trestný čin, na ktorý sa možnosť odškodnenia vzťahuje, bez toho, aby čokoľvek nasvedčovalo tomu, že poškodená alebo jej rodinní príslušníci zosnovali plán na získanie odškodnenia vykonávaním skutku sexuálneho zneužívania.

Napokon vo vzťahu k (aj pri výpovedi na verejnom zasadnutí uvedeným) tvrdeniam odsúdeného, že vyšetrovateľ v rámci nátlaku na neho vyvíjaného od neho žiadal, aby sa priznal k viacnásobnému (nie jednorazovému) pohlavnému styku s (v tom čase maloletou) poškodenou, okresný súd poukazuje na to, že podľa vyšetrovacieho spisu z pôvodného konania, odsúdený po vznesení obvinenia vypovedal, že s poškodenou mali sex (len) jedenkrát a pre jeden pohlavný styk s poškodenou bol následne aj obžalovaný a odsúdený. Aj uvedená skutočnosť tak podľa okresného súdu svedčí o účelovosti tvrdení odsúdeného, ktorými sa snažil dosiahnuť obnovu konania.

Z vykonaného dokazovania teda podľa názoru prvostupňového súdu nevyplývali žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by podporovali návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania. Je pritom zrejmé, že výpovede vypočutých svedkov sú plné protirečení (resp. nezrovnalostí) a tendebnosť (najmä pokiaľ ide o tvrdenia, že poškodenej malo ísť o finančné odškodnenie, ako aj zdôrazňovanie toho, že odsúdený / na rozdiel od poškodenej/ netrpel syfilisom, čo sa ukázalo ako nepravdivé tvrdenie). Konanie o návrhu na obnovu konania však nie je konaním o vine obžalovaného, v ktorom by bolo možné uplatniť zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného (s tým, že pochybnosť môže vyplývať aj z rozporov vo výpovediach svedkov ohľadne skutočností podstatných pre rozhodnutie veci). Naopak, ak chce odsúdený dosiahnuť obnovu konania a za týmto účelom navrhne výsluch svedkov, z ich výpovedí musí jednoznačne (bez rozumných pochybností) vyplynúť existencia takej súdu predtým neznámej skutočnosti, ktorá by mohla odôvodniť rozhodnutie o vine alebo treste, ktoré je odlišné od pôvodného rozhodnutia, k čomu v danom prípade zjavne nedošlo. Napokon, svedkovia sa zhodovali (minimálne) v tom, že poškodená za odsúdeným k nemu domov chodievala. Navyše, v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že odsúdený, v snahe podporiť svoj návrh na obnovu konania, nehovoril pravdu, keď tvrdil, že nebol chorý na syfilis, resp. že sa naň neliečil (na rozdiel od poškodenej, s ktorou podľa právoplatného rozsudku mal pohlavný styk). Taktiež skutočnosť, že poškodená bola po právoplatnom odsúdení páchatela finančne odškodnená sama osebe z podstaty veci nespochybňuje vinu odsúdeného, pričom (ani) v konaní o návrhu odsúdeného na obnovu konania nebola preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že z jej strany išlo voči odsúdenému o krivé obvinenie, resp. krivú výpoveď (motivovanú snahou o majetkový prospech).

Na základe uvedených skutočností okresný súd, nezistiac dôvod na obnovu konania, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie senátu okresného súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Trebišov.